

ЖЕНЕВІ ПОМЕР НА 84-МУ РОЦІ ЖИТТЯ психолог, дослідник розвитку дитини Жан Піже. Піже положив нове, сучасне, наукове підґрунтя до розуміння розвитку дитини. Він вивчав, що кожна дитина, починаючи з народження, живе за певною моделлю світу, своєю концепцією реальності. Нові факти й нові дослідження поширюють і уточнюють, або ревізують попередні концепції. В цьому власне полягає духовий розвиток дитини, який у кожному випадку відбувається своїми індивідуальними темпами й етапами.

СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper (SECD 530-420) published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

„Світ Божий закований в пута“

Коли на Захід якимсь чудом дістався звіт, компротитуючий Раді у справах культів у ССР, члена цієї Ради В. Фурова, і в ньому поміж секретних порад, як утримувати в „чорном телі“, під своєю владою церковний клер і вірних всієї совєтської Російської Православної Церкви, була подана також довірозна характеристика ієрархії цієї Церкви, — тоді читач на Заході довідався, що не всі ті ієрархи однакові, а що їх поділяє автор на три категорії.

Одна категорія цілком певна для совєтського уряду, „на словах і на ділі проявляє свою лояльність до уряду“ і „не проявляє особливої активності в поширюванні впливів православ'я серед населення“, за що звіт їх, очевидно, хвалить, як чесноту, ставлячи їм таку характеристику: „вони реально усвідомлюють, що наша держава не зацікавлена у підвищенні ролі релігії і церкви в суспільстві“.

Друга категорія теж лояльна до влади, але вони — хоч про людське око — дбають про „підвищення ролі Церкви в особистому, сімейному і суспільному житті“. Це, звичайно не до подобі владі.

Третя категорія — ці зовсім неблагородні для совєтської влади і КГБ — як це виходить зі звіту, що пише так: „Це та частина єпископату, в якій в різний час проявляються спроби обійти закон про культ, декотрі з них консервативні релігійно... Тут згадуються митрополити Ніколай зі Львова, архієпископ Паладій з Житомира і єпископ Савва з Чернівців. Це писалося в 1975 році і треба було сподіватися нагінки і суворих „адміністративних заходів“ для названих „м'яких“ церковних мужів, або ж їхнього прилюдного каяття.

І так і сталося: одні з цих критикованих ієрархів вже зміщені з їхніх постів і переселені в інші місцевості, дехто з них помер, а ось від митрополита Львівського й Тернопільського Ніколая, якого українські перекладачі за кордоном українізують і пишуть „Миколай“, у совєтській газеті, контрольованій КГБ, що виходить українською мовою в Києві для закордону, у „Вістях з України“ з 31-го липня є статтяка „Минулого не повернути“ про розмову одного з редакції газети з цим митрополитом Ніколаєм, де він вже цілком реабілітувався в очах влади нападками на „уніатську ієрархію, що в часи фашистської навали вірно слугувала окупантам“, запевненнями про те, як західні українці „повсюдно заявляли про своє бажання порвати з унією і відновити духовну єдність з Російською Православною Церквою“ і про „підступну діяльність“ ісусовців, які „сіяли розбрат і ворожнечу“. Митрополит Ніколай аж падає, доводить в розмові свою рабську залежність від режиму, щоб догодити і комуністичній владі і щоб підтвердити правильність оцінки о. М. В. Журавського всього майже клиру сьогоднішньої Російської Православної Церкви в ССР. Цю оцінку отця Журавського „на отміщеніє язикам і в науку людям“ — сказав би Шевченко — наводить стаття в „Свободі“, що в ССР „державним ідеологічним органам удалося з священника зробити служителя культу, а священник і служитель культу — це не те саме. Священик — це духовна особа, а служитель культу — ремісник, який заробляє гроші.

Тепер, як бачимо з інтерв'ю митрополита Ніколая, його: Фуров чи Курсов, і заступник і голова Ради у справах культів, вже сміло можуть дати до першої категорії, забравши з третьої — неблагонадійної в совєтських очах.

І це все, що відбувається з Церквою і її священниками в ССР, не має прецеденту ніде в світі. Це воїстину властиве лише російській імперії, де „москалі і світ Божий в пута закували“. І це давно вже сказав нам великий Тарас.

Небувала, а з цим і незвичайна, як на совєтській обставині, стаття появилася у київській газеті „Молодь України“ — п. з. „Сторінки вирвані з 3 книги історії“. Автором її є Череватенко, член археологічних експедицій у підсовєтській Україні.

У чому небувалість цієї статті? А в тому, що Є. Череватенко, відкидаючи верту совєтську фразеологію, відкриває правду, відкриває неймовірно сумну дійсність, вказуючи на руйнування пам'яток української культури на Запоріжжі. Зразу, вдаючись до іронічного тону, він пише, що в совєтській пресі кишить від різних „сенсацийних“ репортажів під такими гучними заголовками, як, наприклад: „Кургани дарують золото“, „Скарби курганів Запоріжжя“, у яких репортажисти розписують над тим скільки то скарбів давньоминулого відкрито в отих курганах. Проте, — стверджує автор, — як багато більше було б знайдено різних цінностей, якщо б не руйнування курганів бульдозерами.

Новий район

На посилення свого твердження Є. Череватенко зупиняється на новому житловому районі Запоріжжя — Бабурі, що його побудовано на правобережжі Дніпра. І нібито схвалюючи, що тут вірнішого собі — „розкішний район“, він рівночасно дорікає совєтським місцевим властям, що вони завчасу не додумалися до цього, щоб викликати археологів з Києва, які, дослідивши ці терени, змогли б там знайти „предковіні скарби“, які „зробили б славу археології будь-якій країні світу“. Але так не сталося, — пише автор, бо — „все пішло під бульдозер“.

І коли в черговий день, деякі з членів експедиції прийшли поглянути на розбите місце бульдозерами, побачили, — як серед битих цегли і керамічних плиток валяються фрагменти зрубних горщиків, вік яких — три з половиною тисячі років. Це були рештки посудин, які так і не з'явилися на сценах запорізьких музеїв... Сьогодні цих бабурських курганів уже небагато, — продовжує він, — чотири-п'ять поблизу цього житлового району, а з цим в автора зринає тривога: „Що на них чекає? Невже доля попередників!“.

Відтак Є. Череватенко нагадує цей факт, що в 1966 році експедиція Інституту археології АН УРСР налічила поблизу села Біленького (Запорізький район) 113 курганів. Із цього часу пройшло чотирнадцять років. Коли підрахувати курганів сьогодні, то з них усіх залишилося приблизно всього двадцять. Тут автор уже без обиняків стверджує, що це „просто недбале ставлення до історії, до культурної спадщини“. А там, ще підсилює свій закид, бо пише: „А чи не за слабкі ці слова в даному випадку? Адже темпи, з якими щезають кургани, нагадують швидше археологічну катастрофу“.

Йдучи далі за аналізом цього загрозливого явища, Є. Череватенко пише, що крім недбальства, які довели до руйни курганів, існує ще інша причина, а це бракує. В пошукуванні скарбів, кургани грабовано — і скитський час, і сарматський, і в добу середньовіччя. Грабували їх „дуже інтенсивно“ — в XIX сторіччі, а теж і сьогодні археологи знаходять цю „речеву докази“ — „сліді сучасних заступів, кайл“... Але, на його думку, — „найбільшою шкоди завдають курганам новітні, озброєні могутньою технікою руйнівники“. Щоб підтвердити свою думку Є. Череватенко наводить ще один приклад, себто, що в 1928 році Кам'янські кургани проголошено заповідником, а в 1948 році це городи-

Любов Колесняк

„СТОРИНКИ ВИРВАНІ З 3 КНИГИ ІСТОРІЇ“

ще перетворено на історичний заповідник. І хоча цих постанов не скасовано, — зазначає Є. Череватенко, — але тут довший час перепродажувано „будівельні роботи, самостійно руйнували оборонний вал, звозили сюди сміття“. І якщо б не інтервенція громадськості і місцевих газет, які назвали це „актом вандалізму“, було б впроваджено туди ескаватори, які до цього руйнували б ці кургани. Але, на жаль, преса відступила від свого запізнювання... — вболіває автор.

Не окремі випадки

Подібна доля зустрінула Олександрівську фортецю на Запоріжжі, яка колись, у минулому, відіграла велику роль. У період боротьби з турками і татарами. Бож Череватенко пише, що на цьому терені вже занесено кілька цікавих будинків XIX сторіччя, а з інших, що уціліли, позбавлено архітектурні прикраси. І аж коли знову цей вичинок засудила місцева преса — „руйнуцію вдалося пригасити“.

Найбільше в тому лихо, що це не окремі випадки, а нищення курганів відбувається й на багатьох інших обширах. Притомо Є. Череватенко не має пошаді і для місцевого Товариства охорони пам'яток. Він твердить, що коли поспіяти співробітників цього Товариства, як це діється, що вони досі не зареагували на винищення курганів, ті відповідають: „Ми ж повинні охороняти пам'ятники історії та культури. А при чому ж тут пам'ятники археології?“

Уся руйнівницька робота, — Пише автор, — яка звється „обживати кургани“, а насправді це ескаватори, лемішки плугів і ножі бульдозерів перемішують із землею уламки „ліпної, кружалної кераміки, залізи,

бронзові і золоті вироби — предмети матеріальної культури відшумілих століть“. І пишучи про це, Є. Череватенко не втримується від глузливої заваги: „Звичайно ж технічний прогрес. Звичайно ж економіка. Але подеколи з потребами економіки прагнуть прикрити зневажливе ставлення до історичної культурної спадщини. Деякі господарники ще й хизуються: „Ми їх (кургани) не знищуємо, ми їх окультурюємо“. Але для цього слід, як мінімум, самому бути культурною людиною“.

Втрачені скарби

Є. Череватенко вслід за цим перестерігає, що на превеликий жаль, археологічні багатства вичерпуються, — „і край їм — особливо при бездумному, безгосподарському використанні, може настати навіть раніше, ніж ми уявляємо“. І щоб до цього не прийшло він закликає — „шанувати себе, свою історію, яка є частково всесвітньою історією“. Він закликає, щоб не „поспішати нищити кургани“, бож за декілька десятиліть вони зможуть послужити науці джерелом інформації. На його думку, їхня охорона — це обов'язок кожного — „щоб зберегти їх для нащадків, як найдостовірніше свідчення про наше минуле“.

Він пише, що кожен зруйнований курган — „це втрачені безповоротно відомості про наших попередників на землі, тобто про нас самих. Це — сторінки, видерті з книги історії, історії мистецтва, з пам'яті народної. Видерті додам, підступно, злонамисно, всупереч діючому закону“. Тому, — пише Є. Череватенко, — тут докори і догани не вистачають, а за злочин слід притягати винних до відповідальності“.

Безперечно, що стаття Є. Череватенка — небувала і незвичайна, зокрема серед повені інших статей у совєтській пресі, які перенасичені пропагандою, відстаками в яких аж крихіткі правди, (Закінчення на стор. 3)

Уся руйнівницька робота, — Пише автор, — яка звється „обживати кургани“, а насправді це ескаватори, лемішки плугів і ножі бульдозерів перемішують із землею уламки „ліпної, кружалної кераміки, залізи,

ЧИ ЮГОСЛАВІЯ ПІДЕ СЛІДАМИ ПОЛЬЩІ?

Однак у 1971 році Тіто почав впроваджувати ретрог्रेसивну реорганізацію партійного апарату для зміцнення контролю економічного самоуправу та децентралізованого уряду.

Велика заборгованість Зараз же після смерті Тіто югославський „безликий колективний провід“, став у обличчі глибокої економічної кризи. І хоча Югославія — менша від Польщі, її борги за кордоном майже досягають рівня польських боргів. Ця заборгованість постанала в наслідок хронічної надвишки імпорту над експортом. А це з цієї причини, що дуже малі експорти не можна збільшити з майже неіснуючими закордонними кредитами, бож імпорту за кор-

дон — драстично зменшилися зі шкодою для штучного життєвого рівня та продуктивності й інфляції.

Серед таких обставин, а зокрема у відсутності страху перед есентауальною інвазією Совєтського Союзу, мононаціональна динаміка югославських „федеративних республік“, напевно розпочне натиск для лібералізації профспілок, самоуправного механізму, децентралізації і усамостійнення уряду від клішів комуністичної партії.

Цього роду лібералізація — з повним узгодженням прав людини та релігійної і національної свободи всіх громадян Югославії — повинна зустрітись із прихильним відгуком на Заході.

Лесь Лисак-Тивонюк

„ПАМ'ЯТЬ Є УСЛУЖНА“...

З цілорічного навчання перед іспитом зрілості предмету, що звався шумно „пропедевтика філософії“, залишилися тільки однісінькі речення. Те, що в загловку, про „служну пам'ять“. В інтерпретації молоді, але зате дуже серйозної вчительки, яку ми звали „пані професор“, звучало це як аксіома. Щось непомільне, над яким не вільно дискутувати. Зрештою, сорок років тому гімназійні учні навіть не мріяли про якісь дискусії зі своїми вчителями. І в навчанні було тоді чимало різних аксіом. От хоч би цим разом з фізики, що „атом є найменшою неподільною частиною матерії“. Не згадувала навіть наш симпатичний „фізик“, що за всього пару років, у воєнний час, його аксіома перестала бути аксіомою: „нероздільний“ атом став розбитий!

Узброєні теоретичними знаннями, пішли ми в житті і світ по іспити зрілості з вірою, що наша пам'ять буде нам вірно служити. Що повсякчасно буде підказувати все те, що потрібно. Годі дивуватися — молоді завжди „море по коліна“. А відносно пам'яті — скоро виявилося, що вона ніяк не „слугою“, вона стала дуже химерним та капризним супутником!

Ця сама пам'ять, яка поведилася бездоганно перед і під час матурі, раптом виявилася зовсім... тупою, коли з приходом совєтських „визволителів“ мусіла вивчати накинени їй „мудрощі“ — так звану совєтську конституцію та історію партії. Мозольно визубивши два-три розділи, а за часок — пам'ять, мов впертий осел нічого не пригадує! Та за це, моя пам'ять, можу бути тобі тільки вдячна. Ти не мов знала, що в дальшому розвитку війни, совєтська „конституція“ буде мені, Богу дякувати — зовсім зайва.

Та згодом, пам'ять, ти вже не була така милосердна. Коли, рятуючи життя у воєнній запері, ми опинилися поза межами рідної землі, ти безштанно нашіптувала: „а пам'ятаєш, як це недавно було вдома?“

Підказувала досвідом на кожному кроці тоном суворого прокурора. От, побачила людина кризу огорожу німецького робітничого табору якесь квітуче дерево, а пам'ять вже поспішає: „а пам'ятаєш, як у нас вдома цілили сад?“ Або йшла людина з „дніпівського“ табору замінити у тирольських „баварів“ сахарину на кілька картопель, побачила придорожжя Розп'яття, піднесла руку, щоб зробити знак святого хреста, а тут пам'ять нашіптує: „пам'ятаєш, як вдома, при пильних дорогах були такі розп'яття? Як дівчата прибирали їх віночками з пильного зілля?“ Тоді котилися болючі сльози. Чи знаєш, пам'ять,

яким терпінням є згадувати те, що було дороге й промисло безповоротно? Та, може, ця болісна прислуга пам'яті була потрібна, хоча? Що бо вартує людина, яка забуває про своє рідне? Тому не вмовляй, пам'ять, пригадуй до кінця днів.

Іноколи ти, пам'ять, йдеш на корисний компроміс. Є, наприклад, люди, які не хочуть повертатися думками до переживань з „дніпівських“ часів. Тоді бо люди — не зі своєї вини — мусили користуватися з ласки-милостині: таборової зупи, унівських „лахів“. Це було принизливе почування. Зате з поблажливою усмішкою можеш пригадувати наші перші кроки у „новому житті“ за океаном. Наші намагання й зусилля стати на власні ноги, не бути нікому тягарем. Заробити на прожиток чесною працею рук. Тому зовсім не соромно пригадати тепер, як тоді кукували старі зживані меблі й таку ж одежу у „секедгенд“ крамничках. Адже ми починали досвідно з нічого.

Та тепер, моя пам'ять, маю до тебе деякі претензії. Якщо ти, згідно з „аксіомою“ — є „служна“, чому дозволяєш мені врятувати затріснути двері авта, залишаючи ключі на сидінні? Або чому, немов на глум, у телефонічній розмові, раптом зникає з пам'яті відоме прізвище? Воно пригадується так само несподівано, як і вчора. Або ще гірше: зустрічає людина під час вакацій когось, хто цілує її радісно, зве здрибленим ім'ям, а пам'ять мовчить, як мур. Ніяк негодна пригадати, де і коли ми познайомилися, звідки ця сердечна дружба. Констернація, яку маскують усіма силами. Бо якже признатися, що зовсім, але то зовсім, не пригадуємо милої особи?

Аж наприкінці виявляється, що сердечна особа була шкільною товаришкою вашої кузинки, або понад тридцять років тому перебувала у тому самому „дніпівському“ таборі. Ну, і як ви могли мене забути? — дивується.

Та якщо б ти не була, пам'ять, ніщо тебе не заступить. Треба допомогати тобі, чи радше собі самій. У зовсім легкій спосіб: „за своєю пам'яттю“ записувати все те, чого не вільно забути. Хоч би такі дрібнички, як в суботу відібрати з хемічної пралні плаш“. Кажеш, пам'ять, що тебе треба вправляти? Так, як спортсменів тренує тіло, співак голос. Світа правда. Може б її по давньому, назвати „аксіомою“? І, головне, не варто себе мучити підозрінням, що „забуваю, бо вже старіюся“. Бо, якщо б тільки як відгравав роль, то вісімнадцятирічна дівчина не забула б ключів в авті, так як пару разів їх забула вже немолода авторка цих рядків.

Богдан Певний

ВИСТАВКА СТОЛІТТЯ

(1)

Мова тут про виставку не будь-якого, а самого Пікассо, яка після довгого очікування відкрилась 22-го травня цього року в Музеї Модерного Мистецтва в Нью Йорку і проходила там із незрівняним успіхом до 16-го вересня. Мабуть немає іншого мистця, на індивідуальну виставку якого один з найвпливовіших музеїв світу відвів би всі свої виставкові зали. Ретроспективна виставка Пікассо в Нью Йорку розміром своїм перевищувала навіть грандіозну його виставку в Парижі 1966 року з нагоди 85-ліття мистця. Сподіваються, що другої такої виставки влаштувати майбутньому не буде можливо через розпорошення праць Пікассо по цілому світі.

Коли, після оглядин виставки Пікассо, я з піднесенням ділився з приятелем свіжо отриманим враженням, він знавця поставив питання: „Скажи, на твою думку, Пікассо феномен чи шарпата?“ Хоч я не „пикассіст“ то все таки був заскочений зухвалістю питання. На яке відповідати мені поки що бракує швидкої відваги. Тяжко знайти людину з елементарним знайомством з мистецтвом нашої сучасності, який чуже прізвище Пікассо. То вже само собою не абияке досягнення! Пікассо перетворився у міт, а мітів не осуджують! Усе ж скільки таких, що по-справжньому знають про його творчість? Ретроспективна виставка Пікассо в Нью Йорку була особливою на годю за галлю пізнати творчість корифея образотворчого мистецтва нашого часу.

Якщо мова про міти, то нагадаймо інший, корінно зв'язаний з характером Пікассо.

Здавна за повір'ям старинних греків, на острові Фаросі, поблизу Єгипту жив пастух Посейдонових тюленів,

морський бог Протей. Різниця між особливим хистом — здатністю перемінюватися на будь-яку тварину, рослину чи річ. Часто ролі, яку доводило відіграти Пікассо у формуванні модерного мистецтва називають протетовою через те, що Пікассо, як Протей, був обдарований талантом мільйонів. Різноманітність, то одна з основних прикмет творчості Пікассо.

Хоча львину частину свого тривкого життя, а прожив він 92 роки, Пікассо провів у Франції, він назавжди залишився еспанцем. Народився Пабло Руїс Пікассо 1881 року в оспіваному місті Малазі на півдні Іспанії. Але, вже 1895 року Пікассо переселився на північ, в Барселону, а в 1896 року з подивудгідною легкістю здав вступні іспити до Академії св. Фернанда в Мадриді. 1900 року Пікассо вперше побував декілька місяців у Парижі, де на нього потрапило враження зробило мистецтво Дега, Лотрека і Сера. Воно остаточно переконало Пікассо, що його власний творчий шлях мусить стелитися у напрямі нових шукань і для того він повинен пірвати з академічним мистецтвом у якому вже поважні досягнення.

Поміж 1900 і 1904 роками, коли Пікассо замешкав постійно в Парижі, він шукаючи за своїм творчим „я“, випробував різноманітні стилі. До того проміжку часу належить його т. зв. „Блакитний період“, у якому приречені постаті сліпців, хворих і викоринених показані у неземному блакитному світі, насиченому не завжди переконуючими опівчуттям і ніжністю. На них помітний вплив видовжених манеристичних фігур Ель Греко і немічних зображень Мунка, але вони також карбують початок правдивої майстерності Пікассо і його творчої самотності. Тоді вперше проявляється протетська вдача Пікассо — вона створює його у новий „Рожевий період“ композиції стають вільнішими і більше відкритими, колорит мінняється на рожевий, а тематика розкаже про життя цирковців і уявний світ акробатів й комедіантів, яких меланхолійна ізоляваність ще нагадує пройденний „Блакитний період“.

Час, коли Пікассо вступає на творчу арену, був виповнений атмосферою відкритості від імпресіоністичного натуралізму Моне, Пісаро, Сісля, Ренуара, Дега й інших, головним бажанням яких було відтворити тільки негалине і

загальне враження. Нові майлярські прагнення того часу надавали значення іншим вартостям. У Поля Сезанна і Жоржа Сера була наголошена форма і намагання впорядкувати об'єм, переважали тривалі ефекти над спонтанністю і короткотривалістю. У Вінсента Ван Гога і Поля Гогена зустрічаємо звернення до емоцій і удохолень змсту, але з контролем форми, протилежно до імпресіоністичного підкреслення виключно зорових ефектів. Хоч мистецький дебют Пікассо критика зустріла зі значним визнанням, то сам Пікассо добре розумів — у нових, змінилих часах, щоб втриматися на поверхні треба показати щось небаченого, неочікуваного. Пікасові вагання же скріплювала свідомість того, що, наприклад, його картина „Жінка прасує“ 1904 року блідше поруч картин Дега з подібним сюжетом. Велика ретроспективна виставка праць Сезанна 1907 року і експресивна сила вислової примітивного мистецтва Африки й Іберії були свіжим надхненням, яке наново спонукало Пікассо перерішити стиль власної творчості. Того ж року, після місяців скучливих зусиль Пікассо розпочав працю над безпрецедентним твором, сьогодня загально відомим під назвою „Панни з Авіньйону“. Тут він відкинув не лише свої попередні здобутки, але і цілу спадщину європейського майлярства, щоб почавши від перших випробувань нові теорії творчості за допомогою Сезанової композиції і запозиченого від примітивів концепційного підходу до розв'язки мистецького твору. І хоча картина „Панни з Авіньйону“ не була цілком закінченою, то все таки вона становить вихідну точку в історії розвитку мистецтва — відкриває двері до нової інтерпретації простору в образотворчому мистецтві, прозваної кубізмом.

До 1912 року Пікассо спільно зі своїм приятелем Браком працювали над розв'язкою проблем кубізму. Взявши за вихідну точку погляди Сезанна, що треба бачити природу немов шпильди, кулі й стіжки, вони вивели з неї крайні висновки. У 1908 році Пікассо і Брак щоденно зустрічалися, щоб обговорювати працю один одного й віддавати музеї і галерії. Через їхнє близьке спілкування неможливо розділити внесок в мистецтво кожного зокрема. Вони підпорядкували себе цупкій інтелектуальній і мистецькій дисципліні, створивши нове естетичне

мистецтво зосереджене на давніше : незнайомому способі відтворювати простір, навмисне звузнення його кольорит до гамм нестральних кольорів — брунатного, сірого, зеленого і їхніх відмін.

Спіраючись на мистецтво Сезанна і примітивне мистецтво племен Африки, Пікассо й Брак запозичили в них деякі елементи форми, кольорів, техніки. Переліцювали їх з зовсім іншого погляду: аналітичного розуміння предмету. Такий підхід вимагав зображення в одному площі якнайбільше знання про змальовуваний предмет. Показати „ідею“ предмету: як він виглядає, якщо на нього дивитися в той самий час з різних кутів, який він у перерізі, які форми у ньому повторюються, який його стосуюнок до навколишнього простору й навітлення.

Кубізм, відкинувши давню методу передавати простір з застосуванням лінійної перспективи, пропонував розв'язати цю проблему інтелектуально за допомогою багатогранності. Себто доклали атмосферу слід уявити, не наче низку прозорих площин. Крізь них око глядача ведене в глибину за допомогою пруга вздовж обрисів предмету, поставленого діагонально або вертикально до площин образу, нанесеного так ніби він відірвався в простір. Таким чином, Пікассо і Брак відкинули предмет, злившись його з довкіллям — історичний крок вперед у майлярстві і скульптурі.

На мистецькій арені Європи кубізм з'явився неочікувано, зі силою вибуху — Найрадикальніший зрівняння зв'язків з мистецькими традиціями від часу Ренесансу. Про Пікассо заговорили по-новому, як про новатора, першого з перших. Все таки славу довелося Пікассо поділити з Браком. Бо хоч Пікассо промостив формально дорогу кубізму розкладом форм у картині „Панни з Авіньйону“ 1907 року, то вже наступного року Жорж Брак виставив свої красявди, перші кубістичні твори в повному розумінні цього слова. Будівлі, дерева і постаті, зведені до найпростіших геометричних тіл, спонукали критиків говорити про кубі.

(Закінчення буде).

ПОЧАЛАСЬ ОСІННЯ КАМПАНІЯ УНСОЮЗУ! МЕТА: 2,000 НОВИХ ЧЛЕНІВ. ВСТУПАЙТЕ В РЯДИ НАЙБІЛЬШОЇ УКРАЇНСЬКОЇ РОДИНИ У ВІЛЬНОМУ СВІТІ!

Сторінки...

(Закінчення зі ст. 2-01)

монотонними і безбарвними статтями і репортажами, авторами яких є безвільні манекени. Ця стаття ще й тому є білим хрестом, що вона є копіювальною машинною фразеологією комуністичної партії, а речником правди. Цим самим у ній сила, яка може порушити, прокинути цих, хто дорожить цінностями української культури. А зокрема, що тут переважило, що автор цієї статті — це людина, яка одверто виступила в обороні цих цінностей, яка поставила

справу ясно, перестерігаючи перед тими, які „підступно“ і „зловмисно“ прямують до їхньої руйни.

Сиди тут пляма... на сонці, єдине... але. Якщо приглянутися уважливше тій статті, її записаним рядкам, то, на превеликий жаль, її автор ані одним словечком не пише про якого народу цінності тут ведеться мова, так начебто назву „український“, враз із пам'ятками зарили в землю ці ж горезвісні бульдозери, які руйнують кургани.

Десять років існування

парафії св. Андрія

Десять років тому з благословенням Архiepіскопа Константина та декана о. пресвітера Ф. Білецького заіснувала українська православна парафія св. Андрія в Давнерс Гров, Ілліной. Спершу винаймали приміщення в протестантській церкві. Першими священиками були оо. І. Писар і О. Кулик. Місцева громада збільшувалася, причиною чого, зокрема був далекий доїзд до Чикаго та дорожнеча бензину. Необхідно було придбати власність. Це сталося чотири роки тому.

Сьогодні парафія св. Андрія в Едісоні, Ілліной, нараховує понад сотню вписаних родин. Завдяки відважним, та здоровому міркуванню парафія придбала 15 акрів землі з забудовами. Одна із будівель була перероблена на церкву, а в другій живе отець настоятель. Від самого початку придбання власності половина землі була приділена для цвинтаря. Цвинтар узаконено з усіма правилами і за-

обідів. По суботам у цій кухні сестриці приготують вареники, які стали популярними між довколишніми жителями.

На початку існування парафії хором керував св. п. проф. І. Трухлий. Згодом цей факт перебрав його син д-р Василь Трухлий. Хор парафії св. Андрія зарекомендується до найкращих у Чикаго й околицях. Крім парафіального хору, д-р В. Трухлий також дирижує чоловічим хором „Сурма“ в Чикаго

Парафію вже другий рік очолює отець настоятель Юрій Красевич. Треба зазначити, що з приходом о. Юрія появилось коректніше розуміння Святої Літургії та участі молящих у ній. Це сталося завдяки повчальним проповідям та лекціям на релігійні теми, і за це отець настоятель належить подяка від усіх парафіян.

Пляни парафії великі. Запроєктована будова нової церкви і проєктується будівля кондомініумів для пенсіонерів — українців. Протягом цього року відбувалися і відбуються концерти парафіального хору та семінари, проведені о. Юрієм на релігійні теми. Святкування декади парафії буде закінчене величавим ювілейним бенкетом 15-го листопада цього року в Нордік Гіллс Кавенті Клуб в Айтеска, Ілліной.

Одна із наймаркантніших рис парафії св. Андрія — це середній вік членів, який за останнім переписом був тридцять шість років, із великим приростом молоді. При парафії існує школа українського мовознавства і активна група Ліги Православної Молоді

Горж Василенко

ПЛАСТОВА СТАНЦІЯ І ОСЕРЕДОК СУМ в Джерзі Сіті

— влаштовують —

ОСІННЮ ЗАБАВУ

в суботу, 27-го вересня 1980 року у великій залі УНДому в Джерзі Сіті при 90-95 Фліт вул.

Година: 9:00 — 77

Вступ: 5.00 дол.

Грав оркестра „ІСКРА“

3 ТОРОНТО, КАНАДА ПЕРШЕ ТУРНЕ!

Ансамбль 70-ох танцюристів і музиків. Микола Жуковин — мистецький керівник і хореограф

UKRAINIAN FESTIVAL DANCE COMPANY

УКРАЇНСЬКИЙ ФЕСТИВАЛЬНИЙ АНСАМБЛЬ ТАНЦЮ

70 найкращих українських танцюристів і музиків Північної Америки полонять вас новими, ще ніколи не виконуваними українськими танками! Зовсім новітня, оригінальна хореографія — повна динаміки, кольориту, і спектаклю! Перший раз побачите такі танки як „УКРАЇНСЬКІ БОКСЕРИ, ЯКІ НЕ ПОЇХАЛИ НА МОСКОВСЬКУ ОЛІМПІАДУ“, „ВЕРБА“, „СТАРІЙ ГУЦУЛ“ та інші. Не пропустіть цієї нагоди! привітайте цвіт найбільш талановитої молоді з Канади і Америки!

KINGSTON, Ont. (WORLD PREMIERE), Grand Theatre, Princess Street
СУБОТА, 20-го ВЕРЕСНЯ, 8:00 веч.
SYRACUSE, N.Y., CIVIC CENTER, CONCERT THEATRE, 411 Montgomery Street
НЕДІЛЯ, 21-го ВЕРЕСНЯ, 4:00 по пол.
ROCHESTER, N.Y., Nazareth Arts Centre, 4245 East Avenue
СУБОТА, 11-го ЖОВТНЯ, 8:00 веч.
CLEVELAND, Ohio, Parma H.S. Auditorium
НЕДІЛЯ, 12-го ЖОВТНЯ, 4:00 по пол.
NIAGARA-ON-THE LAKE, Ont. (St. Catharines), Shaw Festival Theatre
СУБОТА, 1-го ЛИСТОПАДА, 8:00 веч.
HAMILTON, Ontario, Hamilton Place
НЕДІЛЯ, 2-го ЛИСТОПАДА, 4:00 по пол.
DETROIT, Michigan, Fitzgerald Auditorium, Ryan and 9 Mile
СУБОТА, 29-го ЛИСТОПАДА, 8:00 веч.
CHICAGO, Illinois, Lane Tech Auditorium, Western and Addison
НЕДІЛЯ, 30-го ЛИСТОПАДА, 4:00 по пол.
TORONTO, Ontario, Queen Elizabeth Theatre, Exhibition Place
НЕДІЛЯ, 7-го ГРУДНЯ, 4:00 по пол.

Квитки можна набути:

Kingston: Grand Theatre
Syracuse: Civic Centre, Ukrainian National Home
Auburn: Ukrainian national Home
Utica: Ukrainian national Home
Rochester: Nazareth Arts Centre, Kutty Co., 683 Hudson Avenue
Niagara-On-The Lake: Shaw Festival Theatre
Hamilton: Hamilton Place, Firchuk Textile, 293 Ottawa Street
St. Catharines: Great Gifts, Lincoln Mall,

Vasyi Jewellers, 47 Fraser Street,
Ukrainian Credit Union, 175 Niagara Street
Cleveland: Bazaar Gifts, 5689 State Road
Detroit: Ukrainian Gift and Novelty, 11758 Mitchel Street
Chicago: Delta Import Co., 2242 W. Chicago Avenue
Toronto: Arka Ltd., 575 Queen Street W., West Arka, 2282 Bloor St. W., Arka
Mississauga, 3635 Cawthra Road.

УПРАВА УСЦАК

повідомляє, що

ЮВІЛЕЙНИЙ БЕНКЕТ

з нагоди

25-РІЧЧЯ

УКРАЇНСЬКОЇ СПОРТОВОЇ ЦЕНТРАЛІ АМЕРИКИ й КАНАДИ

відбудеться

в суботу, 27-го вересня 1980 року у великій залі Веселки на СОЮЗІВЦІ

• Ювілейні промови, привіти, концертна програма: Гостинний виступ Квартету „ВЕРХОВИНА“ Торонто, Канада під керівництвом ОЛЕНИ ГЛІБОВИЧ.

• Ювілейна забава при звуках оркестри АЛІКА ХУДОЛІЯ, співає ІГОР РАКОВСЬКИЙ.

• Майстер церемонії інж. ІГОР ЧУМА

Початок о год. 6-й веч.

Вступ на бенкет і забаву \$18.00 від особи.

Неділя, 28-го вересня 1980 р.

Вранці — СЛУЖБИ БОЖІ

По полудні — ЗАСІДАННЯ УПРАВИ УСЦАК

• Зголошення слід висилати до: Roman Rakotchyj Sr., 158 Manor Avenue, Cohoes, N.Y. 12047. Tel.: (518) 237-6341.

• Кимати просити замовляти: SOYUZIVKA, Fordmore Rd., Kerhonkson, N.Y. 12446. Tel.: (914) 626-5641.

Пластові "Верховинки" і Червона Калина

запрошують громадянство на осінню-котильонову ЗАБАВУ

в суботу, 4 жовтня 1980 год. 9-та веч.

салау Українського Народного Дому в Нью-Йорку

оркестра Богдана Сирняка

розробка мистецьких творів несподіванки

дохід призначений на допомогу потрєбуючч в Україні

вступ: 6.00 дорослі, 4.00 студенти.

Квитки можна набути в книгарнях АРКА, ЕКО і СУРМА.

Столики та інформації — тел.: (212) 982-01 6

Філадельфія і околиця!

В неділю, 28 вересня 1980 р., о год. 2 по пол. в залі Дому УНСОЮЗУ при 5004 Н. Олд Йорк Рд., ФІЛАДЕЛФІЯ, Па.

відбудеться

ОРГАНІЗАЦІЙНІ ЗБОРИ ОКОУЖНОГО КОМІТЕТУ ВІДДІЛІВ УНСОЮЗУ

до участі в яких запрошені й зобов'язані урядовці, представники і конвенційні делегати наступних Відділів:

10, 32, 45, 62, 83, 105, 118, 128, 153, 154, 156, 162, 163, 173, 216, 231, 237, 239, 245, 247, 248, 261, 268, 269, 321, 324, 331, 339, 347, 352, 362, 375, 378, 383, 397, 422, 424, 430 і 479.

НА ПОРЯДКУ НАРАД:

1. Відкриття.
2. Перегляд-перевірка дотеперішньої організаційної праці Округу.
3. Обговорення посиленої, осінньої організаційної кампанії, метою якої є приєднати 2,000 нових членів.
4. Обговорення загальних союзних справ.
5. Внески, запити і закриття зборів.

У Зборах візьмуть участь:

Володимир Сохан, головний секретар УНС
о. Степан Біляк, головний контролер УНС
д-р Богдан Гнатюк, головний контролер УНС
Іван Ожедєнський, головний радник УНС
Степан Гавриш, обласний організатор УНС
ЗА ОКОУЖНУ УПРАВУ:

Інсп. Осип Бакай
почесний голова
Василь Колінко
секретар

Петро Тарнавський
голова
Іван Данківський
касир

Замість квітів на саїжу могили

бл. п.

Д-ра ВОЛОДИМИРА ПРОКОПОВИЧА

складають на ПАТРІАРШІЙ ФОНД

по 100.00 доларів:

Д-р ВОЛОДИМИР І ЛІДІЯ КАССАРАБИ
Д-р ОЛЕКСАНДЕР І ЯРОСЛАВА ФАРІОНИ
Д-р ЄВСТАХІЙ І МАРІЯ ЮРКЕВИЧ

В ПАМ'ЯТЬ МОЄЇ НЕЗАБУТНОЇ ДРУЖИНИ МАРУСИ МУЗИКИ БАТЮК

Дня 22-го липня 1980 року, Відійшла у Вічність, на 77-му році життя, наша Найдорожча ДРУЖИНА, МАМА, БАБЦЯ І ТІТА

бл. п.

МАРУСЯ МУЗИКА БАТЮК

Померла у шпиталі св. Івана у Квінсі. Півтора року перед смертю дістала удар мозку, та страждала зір, що було великим ударом для Неї і для нас.

Покійна народилася 12-го березня 1903 р. в селі Велика Плавуча, Зах. України. Молодою дівчиною приїхала до Америки і замешкала в Нью Йорку, де в 1930 р. вийшла за Володимира Батюка.

Супружжя замешкало в Нью Йорку, а по якомусь часі перенеслося до Ріго Парк, Н. Я. 50 років шлюбного життя пройшло в щасті і любові. Покійна була лагідною адовою, вірною дружиною і доброю матір'ю. Любила людей і в потреби ніколи не відмовляла допоміж. Цікавилася громадськими справами, а зокрема життям Українського Народу в Україні (зділала в Україні 1960 і 1968 рр.).

Належала до Українського Товариства ім. Лесі Українки і була активною членкою. Готовістю помагати другим, з'єднала собі багато друзів.

У Manhattan Trade School, закінчила курси шиття, крою та шиття жіночих капелюхів Trade Millinery і у 1942 р. вступила до юні L.L.G.W.U. відділ 22, де працювала 22 роки при шитті жіночого убрання.

Хай у всіх, хто її знав, залишиться про Неї добра і вічна пам'ять!

ПОДЯКА

Складаю щирю подяку Родині, Дружам і Знайомим, які прибули, щоб віддати пошану пам'яті моєї Дорогої Дружини. Дякую всім, що приїхали та привезли другий, які прислали квіти, що відкрили домовину.

Всім щира подяка.

ВОЛОДИМИР БАТЮК — муж Син з Дружиною і двоє внуків
Дві сестринки — АННА І МАРІЯ
Брата Син І сестринки Дочка в Америці та Родина в Україні

Крайова Управа

Українського Патріархального Товариства в ЗСА

з жалем і смутком повідомляє своїх Членів і все Українське Громадянство, що 3-го вересня 1980 року, несподівано, помер, а 6-го вересня був похоронений на цвинтарі Господнього Гробу біля Детройту

бл. п. д-р

ВОЛОДИМИР ПРОКОПОВИЧ

провідний член мирянського руху, голова Контрольної Комісії Українського Патріархального Товариства, член Першої Української Дивізії УНА, учасник бою під Бродами, лікар-хірург і активний член Українського Лікарського Товариства.

Горем прибитий Родині, висловлюємо глибоке співчуття.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ

У глибокому смутку повідомляємо, що 15-го вересня 1980 року в Торонто, Канада, на 73-му році життя, помер рідненький Волин

бл. п.

ВАСИЛЬ ПРИСТУПА — ХОЛОДНИЙ

член-основоположник ОУН на Волині, активний діяч по створенні УПА на Поліссі у 1941 році і там працював, як вишкільний інструктор. В 1943 році переходить до УПС — Український легіон Самооборони, де повин служив, як вишкільний старшина-інструктор проти-панцерної зброї. Кінець Другої світової війни застає його в Українській Дивізії УД УНА, від-так полон, Італія, Риміні та еміграція.

Відійшов від нас незрівняний патріот-борець.

ПОХОРОН — в суботу, 20-го вересня 1980 р., о год. 10-й ранку на український право-славний цвинтар св. Андрія у Бавнд Бруку, Н. Дж.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

ГОЛОВНА КОМАНДА СВУР

Пресовий Фонд „Свободи”

На цьому місці друкуємо імена тих ВІН. Громадян, що надіслали свою добровільну доплату до передплати та свою пожертву на фонд „Свободи” та її видань: англомовного „Українського Тижневика” і дитячого журналу „Веселка”, і потверджуємо з подякою висоту одержаної суми.

Л И С Т А Ч. 20

М. Притула, Стейтс-бюро	\$25.00	Н. Красівський, Гіл-сайд	2.50
В. Вольний, Гемпстед	17.50	П. Кушнірчук, Чикаго	2.50
В. Малишків, Ніагара	12.50	А. Ликтей, Лонг	2.50
О. Цап, Вінніпег	12.50	Айленд Саті	2.40
А. Курас, Мейс Лен-дінг	10.00	В. Мазурак, Альвінстон	2.50
П. Кучукда, Брік Тави	10.00	І. Макара, Бруклін	2.50
І. І. Пацлавська, Ко-ледж Парк	10.00	В. Мазук, Берлін	2.50
Т. В. Зенчак, Норт-Вансвік	7.50	О. Оленчук, Равенна	2.50
М. Мисюк, Лінбрук	7.50	Г. Олійник, Філадельфія	2.50
Д. Пеш, Вільямсбург	7.50	І. Пасічник, Ремсей	2.50
Д. Смерка, Порт Вью	7.50	І. Пекельний, Торонто	2.50
М. Вартош, Сиракуз	5.00	М. Пірожик, Куртсвілл	2.50
А. Гринчишин, Фрімонт	5.00	М. Піновський, Еліза-бет	2.50
П. Заневич, Ляшін	5.00	І. Подільчук, Юніон	2.50
І. Зубрицький, Джерсі-Сіті	5.00	М. Рибчук, Ньютаун	2.50
Т. О. Кулицький, Монт-реаль	5.00	О. Росляк, Едмонтон	2.50
Т. Куляс, Клівленд	5.00	С. Серабін, Лонг	2.50
Л. Лисняк, Плендом	5.00	Айленд Саті	2.50
Мейнор	5.00	В. Сосяк, Форест Гіллс	2.50
Г. Паранчук, Ляшін	5.00	О. М. Тишовницький, Лос-Анджелес	2.50
І. Пиндус, Сиракуз	5.00	Н. Топольницький, Калгарі	2.50
М. Федор, Флемінгтон	5.00	К. Турко, Гарфілд	2.50
Д-р І. Чорний, Данес	5.00	В. Тустанівський, Вор-рен	2.50
В. Ціпка, Фінкс	5.00	М. Яремчук, Вервин	2.50
Ю. Торбач, Мейлвуд	5.00	І. Гаскал, Істон	2.20
М. Шкавринко, Він-ніпег	4.40	Р. Білоус - Кратко, Лейквуд	2.20
Д. Заневич, Танлер Бей	3.00	Я. Г. Келсбай, Монт-реаль	2.00
С. Гринишин, Картерет	3.00	Д-р В. Копач, Ріджвуд	2.00
М. Криворук, Сілвер-Спрінг	3.00	Г. Ріжок, Монтреаль	2.00
М. Андруховський, Амстердам	2.50	І. Озоровський, Джер-сі Сіті	2.00
Н. Варій, Стретфорд	2.50	В. Романюк, Вудгейвен	2.00
Д. Вишньовський, Він-ніпег	2.50	Н. Спонтак, Ляшін	2.00
П. Волтович, Балтимор	2.50	Н. Осачка-Яната, Брук-лін	2.00
С. Воланський, Редінг	2.50	П. Швещ, Елгарт	1.50
С. Гасяк, Ст. Джозеф	2.50	В. Варбашин, Ньюарк	1.30
Н. Граб, Монтреаль	2.50	С. Савчинський, Норт-Ванкувер	1.20
Д-р Т. В. Залудський, Адельфі	2.50	О. Метельський, Норт-гемтон	1.00
О. Заричний, Сиракуз	2.50	М. Стасіа, Рочестер	1.00
С. Кама, Рогвей	2.50	П. Стельмак, Міссіс-сауга	1.00
		С. Кіт, Монтреаль	.50

Перед ювілеєм о. митр. Зенона Злочовського

Філадельфія, Па./лш/. — У неділю, 21-го вересня ц. р., парафія Помісної Католицької Церкви ім. св. Архистратига Михаїла в Дженкінтаві, Па., пригород Філадельфії, відзначатиме 40-ліття священослуження свого настоятеля о. митр. Зенона Злочовського в ділянці церковної музики.

О. митр. Зенон Злочовський

Отець митрат Злочовський прибув до ЗСА з Польщі у 1977 році. Син учителя і кол. старшини УГА, о. Юві-лет отримав духовні священства від преев. єпископа й Ісповідника Віри, о. Григорія Лакоти в Ярославі 16-го червня 1940 року. До 1949 року о. Ювілет був душпастирем й катехетом на Лемківщині /Тісна, Явірник, Команьча/, а коли душпастирювання на Лемківщині стало далі неможливим його перенесено на польські землі. Все ж таки, в 1958 році о. Ювілет повернувся до Команьчі, де душпастирював впродовж 10 років. В 1968 році став душпастирем у Вроцлаві, де перебував до свого виїзду до Канади й ЗСА. В 1965 році кардинал примас Вишинський нагородив о. Ювілета хрестоносцями візнаками, а в 1975 році Патріарх, Блаженний о. Йосиф, — митрою.

Отець митрат З. Злочовський серед нас тільки три роки й тому про його компози-торську творчість ще мало відомо. Перебуваючи на за-сланні під Варшавою в 1949-1952 роках, о. Ювілет мав змогу студіювати контра-пункт і композицію в о. Генріха Новацького, про-фесора духовної музики у Вишній Музичній школі у Варшаві й диригента кате-дрального хору. У резуль-таті, з 1960 року о. Ювілет почав творити церковну му-зику і шй творчості й досі присвячує весь свій вільний час. У його творчому доріч-ку 68-ім „Служб Божих” на чоловічі, жіночі й мішані хори, крім менших творів, усього — близько 6,000 нот-них сторінок. Чималою не-сподіванкою для самого о. Ювілета був факт, що на XIV Міжнародному фести-валі ораторно-кантатної музики у Вроцлаві, 3-го ве-ресня 1979 року, хор де-ржавної Філармонії в Ополі виконав одну із „Служб Бо-жих” о. Злочовського при-вщерт заповнений залі „Ауля Леопольдіана” /Вроцлавського універси-тету. На цьому концерті виконано 14 окремих частин Літургії, а закінчено кон-церт гримким „Многая лі-та”. Служачі „Служби Бо-жої” у виконанні 90-особо-вого хору, — дир. Ян Люд-віг, соліст-бас Войцех Ян Сьмєтана, — прийняли твір о. Ювілета з захопленням, нагороджуючи його могут-ньою бурною оплесків. У польській пресі, як також у варшавському „Нашому слові”, появились були при-хильні рецензії на цей кон-церт.

Ювілейні вчорішності від-будуться на посілости пара-фії ім. св. Архистратига Михаїла при 1013 Факс-у в сусулженні отців із ЗСА й Канади служитиме польову ьлагодарственну Св. Літургію в наміренні о. Ювілета. Ювілейні святку-вання завершаться бенке-том з мистецькою програ-мою, що її підготує арт-ист Володимир Шашаров-ський, член парафії. Пара-фіяльна рада й парафіяні церкви св. Архистратига Михаїла радо вітатимуть гостей на шх урочистос-тях.

Веселий день каси „Самопоміч” в Равнд Лейку

День 2-го серпня цьо-го року на великих про-сторих оселі „Самопоміч” в Равнд Лейку став днем року — кооперативним днем. Погода — немов би члени справжнього ширку, ходили поміж гостями і розвеселяли всіх своїми до-тепами. Танцем „Трасушка” закінчено ми-стецьку частину, а для маестра посипалися грату-ляції від усіх гостей.

Господарі свята, екс-кутива дирекції каси „Са-мопоміч” в Чикаго, вітали кожного учасника окремо. Роман Бігун привітав день скоріше, щоб все підгото-вити, а зокрема — „голо-сникову систему”, яка зви-чайно не дописує, коли найбільш потрібна. Цим разом все „трало”, а що важливіше, Роман Бігун як майстер церемоній був на вершині свого завдання. Йому, як звичайно, дехто докучав, бо там або дити-на згубилася, або жінка від чоловіка — чи протилеж-не, або кликали на допо-могу лікаря Харкевича, го-лову УККА, який давав першу допомогу. Іжі було до миру, а забав, зокре-ма для дітей, фахово-ми-стецькою опрацюваннях, до-скоху. Іх організував і ними провадив Євген Літ-вінов.

Свято почалося спіль-ною Службою Божою, яку відправив о. прелат Лесь-ків, парох католицької цер-кви св. О. Михаїла. У Службі Божій брали участь всі гості — молодіші й старші. Пісню „Боже Ве-ликий”, яка пролунала по-цілій околиці Равнд Лей-ку, закінчено першу части-ну свята.

У другій частині май-стер церемоній Р. Бігун привітав кооперативних провідників, а президент каси „Самопоміч” Роман Мишик мав палке слово — слово про допомогу один одному, про взаємодобру і відданість кооперативній ідеї. Мистецькою ча-стиною провадив маестро Літвінов. З ним приїхало багато учасників сумі-

Дмитро Григорчук

Ще один успішний

Український день

Частина доходу з імпрези буде призначена на видання матеріялів про по-селення українців у Боф-фало й околиці.

Михайло Лоза

Тел. GR 5-5550, New York, 10003

ШКІЛЬНІ ПІДРУЧНИКИ МАРІІ ДЕЙКО: БУКВАР \$4.30; РІДНЕ СЛОВО \$4.30; ВОЛОШКИ \$4.30; РІДНИЙ КРАЙ \$5.30; ЄВШАН ЗІПЛА \$6.00, „ПРО ЩО ТИРСА ШЕПЕСТІЛА” — ціна \$6.50.

НЕДІЛЯ, 21-го ВЕРЕСНЯ 1980 р.

КЛЮФОН, Н. Дж. Місячні збори Т-ва ім. Т. Шевченка 64-ий Відд., о год. 1-3 по поп., в залі церкви св. Марії при Вашингтон вул. Укліфтон. Просимо всіх на збори. — Управа.

• SERVICE •

ВІДНОВЛЄМО хати, ставимо „алюмініум сай-дінг”, ринви (gutters & leaders), замінюємо вікна. MACO CONSTRUCTION Тел. Нік, (201) 545-7054

HELP WANTED

ЗАЙМУСЯ ДВОМА ДІТЬМИ від 9-3 по поп., крім суботи і неділі, як baby sitter. Телефону-вати 10-12 дня. (212) 699-5021

НА ПРОДАЖ

НА ПРОДАЖ ВЕРИТАЙПЕР ТА ДРУКАРСКА МАШИНКА На українській мові. L. MANYLO c/o Al Lotti, Cumberland Rd. No. 2 Millville, N.J. 08332

• REAL ESTATE •

BURKARD REALTY Rt. 97, Box 70 Pond Eddy, N.Y. 12770 Area (914) 856-6533 NICE HOMES — RIVER — LAKE PROPERTIES — HUNTING LAND BUSINESSES

• ДО ВІНАЙМУ •

Ньюарк, Н. Дж. ДО ВІНАЙМУ ДЛЯ САМИТНОЇ ОСОБИ 3 КІМНАТИ + ГАРАЖ Огрівання впрохване. \$200.00 місячно. Тел.: (201) 375-6080

FUNERAL DIRECTORS

ПЕТРО ЯРЕМА УКР. ПОГРЕБНИК

Займається Похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ

КОНТРОЛЬОВАНА ТЕМПЕРАТУРА

Peter Jarema

129 EAST 7th STREET NEW YORK, N.Y. ORegon 4-2568

LYTWYN & LYTWYN UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS AIR CONDITIONED

Обснуга ШИРА і ЧЕСНА. Our Services Are Available Anywhere in New Jersey. Також займаємося похоро-нами на цвинтарі в Бавнд Бруку і перенесенням тіл-них Останків з різних країн світу.

801 Springfield Avenue IRVINGTON, N.J. NEWARK, N.J. ESsex 5-5555

New Branch UNION FUNERAL HOME 1600 Stuyvesant Avenue (corner Stanley Terr.) UNION, N.J. 07083 (201) 964-4222

ВЕЛИЧАВА НОВИНА!!! ЧИТАЧУ! Ви все своє життя ходите до Церкви, але я досі не знаєте тієї Святої ТАЄМНИЦІ, що булає щоразу в часі Богослужб. Про цю глибоку ТАЄМНИЦЮ Ви можете дізнатися лише із книжки: „УТАЄМНЕНИЙ БІК БОГОСЛУЖБ” Книжка вже вийшла з друку; на гарному папері, оздоб-лена. В твердій оправі коштує — 5 дол. з пересилкою; в м'якій оправі — 3 дол. Хто пожертвує на оплату друка-рені — 8 дол. одержить ДВІ книжки оправлені. Хто прийме вартість книги „ДВА КОЛОСКИ” — 10 дол. той одержить „Утаємнений бік Богослужб” в м'якій оправі, як подарунок — безплатно. „КЕРТУНІТЕ на „Утаємне-ний бік Богослужб” і купуйте її там Ви побачите до-кладний опис глибоко-звучної участі НЕБЕСНИХ ГОСТЕЙ — СВАТІХ АНГЕЛІВ у СВ. СВЯХІСТІІ. Пишіть і поштові шліть на адресу: MR. M. LAWRENKO 58 Stagg Street, # 12A Brooklyn, N.Y. 11206

СЛУХАЙТЕ РІДНІ АКОРДИ УКРАЇНСЬКУ РАДІОПЕРЕДАЧУ з РАДІОСТАНЦІЇ WROW — 1330 AM з НЮ ЙОРКУ КОЖНОЇ НЕДІЛІ о год. 5:30 по полудні

ДО ВСІХ ЧЛЕНІВ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ Дозвольте пригадати Вам, що вкладки повинні бути вплачені вже в першому дні мі-сяця, коли припадає чергова платність. Тому проситься належні вкладки вирі-нювати не пізніше, як 25-го дня даного мі-сяця. ГОЛОВНА КАНЦЕЛЯРІЯ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

ЗАМОВЛЕННЯ І ПЕРЕДПЛАТА НА „THE UKRAINIAN WEEKLY” Просимо вжити, виповнити і разом з належною перед-платою переслати до Адміністрації „Свободи” „СВОБОДА” 30 Montgomery Street • Jersey City, N.J. 07302 Дата _____ Передплата річно для членів УНС — \$5.00, для нечленів — \$8.00 Прощу зарухувати мене до передплатників THE UKRAINIAN WEEKLY Ім'я/прізвище _____ Адреса: No. _____ Street _____ City _____ State _____ Zip Code _____ Я є членом УНС, Відділ _____ Я не є членом УНС ☐ Залучую (чекою ☐ грошовим переказом ☐) мою річну передплату ☐ Передплата \$ _____ Пресовий Фонд \$ _____

Скористайте з виїмково доброї нагоди ОГОЛОШЕННЯ в Календарі УНСоюзу на 1981-ий рік який появиться в повному 20-тисячному тиражі „Свободи” Цим Ви зможете познайомити ввесь український загаль з Вашою установою, Вашою професійною обслугою чи Вашим підприємством Одна сторінка \$90.00 Пів сторінки 50.00 Чверть сторінки 33.00 Одна восьма сторінки 20.00 Замовлення продовжено до 20-го ВЕРЕСНЯ 1980 р. SVOBODA 30 Montgomery St. • Jersey City, N. J. 07302

УВАГА! ВЖЕ МАЄМО НА СКЛАДІ КНИЖКУ УВАГА! Володимира Барагури МЕЧ І КНИГА збірка ІСТОРИЧНИХ І БІОГРАФІЧНИХ Оповідань ДРУГЕ, ДОПОВНЕНЕ ВИДАННЯ, з КОЛЬОРОВИМИ ІЛЮ-СТРАЦІЯМИ ПЕТРА АНДРУСЕВА І МИХАЙЛА МИХАЛЕВИЧА „Меч і книга” — це необхідна допоміжна лектура при навчанні українознавства. 112 сторінок — ціна \$6.00 + порто. Мешканців стейту Нью Джерсі зобов'язує 5% стейтвого податку. ЗАМОВЛЯТИ: Книгарський відділ при „Свободі” 30 Montgomery Street • Jersey City, N.J. 07302

Вступайте в члени УНС

7-ий спортивно-вишкільний табір ім. О. Карачевського

Сьомий спортивно-ви-шкільний табір, що його підготував і перевів загін „Червона Калина”, відбув-ся на Вовчий Тропі від 26-го липня до 9-го серпня ц. р. Цей табір у своїй назві вшанував пам'ять члена за-гону св. о. О. Карачев-ського, якого замордували німці на 36-му році життя в 1945 році. В складі підго-товчого комітету відіадо працювали пластові сени-ори: Ю. Струтинський — го-лова, М. Лозинський, Б. Михайлів, О. Савчин-ський, Л. Штинда, І. Де-кало, Б. Титла, О. Кеба-ло, Н. Близник, Н. Голін-ський. У таборі взяло участь 70 пластунок і пла-стуників 22 члени були: — отаман пл. сен. Н. Нинка, осуал — пл. сен. М. Лозин-ський, духовна опіка — о. Л. Голден, канцлер — ст. пл. Л. Слободян, обозний — ст. пл. Т. Сіпський, обозна — ст. пл. О. Ярема, медична опіка — п-на Р. Халуца, головний інстру-ктор — Н. Близник. Інстру-кторами були тринадцять старших пластунок. До програми табору входили: легка атлетика, метавка, стрільба луком і крісом. Таборники мали змогу грати в копаного м'яча, кошківаку, відби-ванку та удосконалювати вміння плавати в обидвох байдях оселі. Крім практичного спорту, були теж гутірки про першу допомогу, про українських олімпійських чемпіонів, вплив алко-голю, тютюну та наркоти-

ків на здоров'я, суддуюван-ня і спортову поведінку. В часі табору відбулася та-борова „Олімпіада”, в якій перше місце в скоу у ви-сочині здобув пл. розвід-ник А. Андріюк — 5'11" і в меті диском — 115'7". Для розваги влашто-вано дві вечірки, а в п'ят-ницю перед закриттям та-бору прощальну ватру. Та-бір відвідав голова УККА мтр І. Базарко; голова Крайової Пластової Стар-шини пл. сен. Євстахія Гойдиш, разом з крайово-ю коменданткою пла-стунок пл. сен. І. Куро-вицькою. Табір відвідали теж представники СУМ-А і ОДУМ.

Першунами табору вийшли пл. розв. Т. Ганке-вич, пл. розв. У. Лисняк. Чашу для першунів уфун-дував пл. сен. О. Савчин-ський. Перше місце за най-кращу пластову поставу здобув теж пл. розв. Т. Ганкевич. Цього року погода до-писала, майже не було до-щу і таборники вповні ви-користали час в таборі. Удосконалювались у згада-нню ділянках спорту. Дуже добра була співпраця між комендантом і булавою, а молоді спортові здисци-пліновано відбували всі точки програми. Табір був успішний настільки, що за-гін „Червона Калина” по-винен продовжувати 6 ці табори і в майбутньому.

О. К-ин

УКРАЇНСЬКА СВІТЛИЧКА ДОПОМАГАЄ БАТЬКАМ ВИХОВУВАТИ ДІТЕЙ.

Приготоває та доставляє до хати (на 25 або більше осіб) різного роду гарячі та холодні буфети і обіди, як також по-трібно до цього начиння.

Власник Іван Івашко Тел.: (201) 539-5149

COSMOS CATERING SERVICE